

การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีความสัมพันธ์กับการได้รับความรุนแรง ทางด้านร่างกายของสตรีในจังหวัดพิษณุโลก

PRECEDE Framework analysis which related to female's physical
violences receiving in Phitsanulok Province

สุพัทชรณิ กันแต่ง (Sukpatcharamanee Kantang)¹
พิษณุ อภิสมาจารโยธิน (Phitsanu Aphisamacharayothin)²

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์คือ 1) เพื่อศึกษาการได้รับความรุนแรงทางด้านร่างกายของสตรี 2) เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุของการได้รับความรุนแรงทางด้านร่างกาย 3) เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเชิงสาเหตุกับการได้รับความรุนแรงทางด้านร่างกายของสตรีในจังหวัดพิษณุโลก การวิจัยครั้งนี้ใช้วิธีการวิจัยเชิงปริมาณ เก็บข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามกับกลุ่มตัวอย่าง ซึ่งเป็นผู้หญิงที่มีอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไป จำนวน 384 คน วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติการแจกแจงความถี่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ไคสแควร์ และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีการได้รับความรุนแรงทางด้านร่างกายของสตรีอยู่ในระดับปานกลาง ($\bar{X} = 2.91$) มีการรับรู้ความรุนแรงอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{X} = 4.56$) มีความสามารถในการจัดการความรุนแรงอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.50$) มีความสัมพันธ์เชิงอำนาจอยู่ในระดับน้อย ($\bar{X} = 2.30$) มีการเข้าถึงหน่วยงานความช่วยเหลืออยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.56$) มีการสนับสนุนทางสังคมอยู่ในระดับมาก ($\bar{X} = 3.73$) นอกจากนี้ความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่ไม่เท่าเทียมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการได้รับความรุนแรงทางด้านร่างกาย ($r = 0.220, P < 0.01$) การสนับสนุนทางสังคมและความสามารถในการ

¹นิสิตหลักสูตรศิลปศาสตรมหาบัณฑิต สาขาการพัฒนาสังคม มหาวิทยาลัยนเรศวร
E-mail: Sukpatcharamanee@gmail.com

²อาจารย์ภาควิชาสังคมวิทยาและมานุษยวิทยา คณะสังคมศาสตร์ มหาวิทยาลัย
นเรศวร E-mail: Phitsanua@nu.ac.th

การจัดการความรุนแรง มีความสัมพันธ์เชิงลบกับการได้รับความรุนแรงทางด้านร่างกาย ($r = -0.026$ และ -0.100 , $P < 0.01$)

คำสำคัญ : ความรุนแรง, ความรุนแรงด้านร่างกาย, สตรี

Abstract

The research aims to 1) study the characteristics of the physical violence of women, 2) study PRECEDE framework related to physical violence, 3) study the relationship between PRECEDE framework and physical violence patterns of women. This research is a quantitative method. Data were collected by questionnaires with 384 women aged 20 years and over. The data analyzed by using statistical of frequency, percentage, mean, standard deviation, chi-square and Pearson's product-moment correlation coefficient. The results found that the samples had received physical violence at a moderate level ($\bar{X} = 2.91$), had physical violence perceptions at extreme level ($\bar{X} = 4.56$), had ability to manage violence at a high level ($\bar{X} = 3.50$), had power relations at a low level ($\bar{X} = 2.30$), accessed to the supporting sector at a high level ($\bar{X} = 3.56$), had social support from family, friends, community, and personnel or related sector at a high level ($\bar{X} = 3.73$). The power relations were positive related to female's physical violence ($r = 0.220$, $P < 0.01$), social support and ability to manage violence were negative related to female's physical violence ($r = -0.026$ และ -0.100 , $P < 0.01$)

Keywords : Violence, Physical violences, Women

ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ความรุนแรงต่อสตรีนับว่าเป็นรากฐานของการละเมิดสิทธิมนุษยชนและเป็นการตอกย้ำความไม่เสมอภาคทางเพศในสังคม ซึ่งขัดต่อหลักการของสิทธิแห่งความเป็นมนุษย์ (Mackinnon, 2006 อ้างถึงใน จงจิตต์ โสภณคุณาภรณ์, 2553, น. 85) ความรุนแรงต่อสตรีมีอัตราสูงขึ้นและรุนแรงขึ้น มีหลากหลายรูปแบบปรากฏ

ในวัฒนธรรมของแต่ละสังคม ซึ่งสะท้อนให้เห็นถึงความไม่เท่าเทียมกันทางเพศยังคงดำรงอยู่ภายใต้วัฒนธรรมและทัศนคติที่ฝังรากลึกในสังคมที่ชายเป็นใหญ่ ซึ่งก่อให้เกิดปัญหาความรุนแรงในครอบครัวในทุกสังคม โดยส่วนใหญ่ผู้ที่ตกเป็นเหยื่อผู้เคราะห์ร้ายจะเป็นสตรี

หน่วยงานสตรีขององค์การสหประชาชาติ (UN Women) มีรายงานว่าในปี 2556 ประเทศไทยมีสถิติของสตรีที่ถูกกระทำความรุนแรงจำนวนมาก โดยประเทศไทยติดอยู่ในลำดับที่ 36 จาก 75 ประเทศที่มีการกระทำความรุนแรงทางด้านร่างกายมากที่สุด ซึ่งปัญหาของสตรีที่ถูกกระทำความรุนแรงเป็นเรื่องที่ต้องให้ความสำคัญอย่างเร่งด่วน โดยเฉพาะการดูแลด้านจิตใจ เพื่อป้องกันการเกิดบาดแผลทางใจ ที่ผ่านมาสังคมยังมีความเข้าใจเรื่องนี้เป็นเรื่องภายในครอบครัว หรือเป็นเรื่องที่น่าอับอาย จึงทำให้สตรีที่ถูกกระทำความรุนแรงไม่ได้รับการดูแลและช่วยเหลือเพื่อแก้ไขปัญหาความรุนแรงตั้งแต่ต้น (วชิระ เพ็งจันทร์, 2557) สำหรับประเทศในกลุ่มอาเซียนนั้นพบว่ามี ความรุนแรงในรูปแบบต่าง ๆ ที่มีต่อสตรี ซึ่งเชื่อมโยงกับแบบแผนความเชื่อ ประเพณี และวัฒนธรรมในระบบชายเป็นใหญ่ โดยเป็นความรุนแรงเชิงโครงสร้างสังคมและวัฒนธรรมที่นำไปสู่การแสดงออกที่รุนแรงต่อผู้หญิง ได้แก่ ความรุนแรงภายในครอบครัว การทำร้ายร่างกายสตรี การทุบตีภรรยา การข่มขืน การคุกคามทางเพศ การล่วงละเมิดทางเพศ การทารุณกรรมทางเพศ การทำอนาจาร การแท้งโดยไม่ด้วยสายตา การบังคับให้แต่งงาน การฉุดกระทำชำเรา และการทำแท้งทารกเพศหญิง เป็นต้น โดยพบว่า ประเทศอินโดนีเซียและเวียดนามมีการทำร้ายร่างกายภรรยาโดยสามีของตนเองมากถึงร้อยละ 96 และ 95 ตามลำดับ และมีสตรีมาเลเซียจำนวนมากกว่าร้อยละ 50 ถูกสามีหรือคนรักทำร้ายร่างกายตั้งแต่ปีแรกของการสมรสกัน นอกจากนี้ยังพบ สตรีไทยมากกว่าร้อยละ 40 เคยถูกสามีหรือคู่ของตนทำร้ายร่างกายหรือทำร้ายทางเพศอีกด้วย และยังเกิดขึ้นในประเทศอื่น ๆ ได้แก่ ลาว ฟิลิปปินส์ และกัมพูชา เป็นต้น พบว่ามีคดีการทำร้ายร่างกาย และข่มขืนจำนวนมาก โดยส่วนใหญ่เป็นการกระทำที่เกิดจากคนรู้จักหรือคนใกล้ชิด ซึ่งส่งผลกระทบอย่างมากต่อร่างกายและจิตใจของสตรี และเด็กในกลุ่มประเทศอาเซียน (พิชญ์ อภิสมจารโยธิน, 2560, น. 141)

ผลสำรวจของผู้หญิงไทยที่ประสบกับความรุนแรงที่เป็นผู้ถูกกระทำมีจำนวนมาก ซึ่งผลการสำรวจของศูนย์ปฏิบัติการเพื่อป้องกันการกระทำความรุนแรงในครอบครัว กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ (ศูนย์ปฏิบัติการเพื่อป้องกันการกระทำความรุนแรงในครอบครัว กระทรวงพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์, 2559) พบว่ามีคดีการทำร้ายร่างกายสตรีมากถึงร้อยละ 56.27 รองลงมา

คือ การทำร้ายจิตใจต่อสตรี ร้อยละ 23.95 มุลินิจิเกี่ยวกับผู้หญิงที่สนับสนุน โดยองค์การอนามัยโลกได้ออกไปสัมภาษณ์ผู้หญิงทั้งในกรุงเทพฯ และต่างจังหวัดราว 2,500 คน เกี่ยวกับความรุนแรงที่ผู้หญิงเป็นผู้ถูกระทำ มีตั้งแต่อายุ 15 จนถึง 49 ปี สรุปรออกมาเป็นสถิติปัญหา ทั้งโดนล่วงละเมิดทางเพศและการทำร้ายร่างกาย ซึ่งมีผู้หญิงในกรุงเทพฯ ที่ถูกระทำความรุนแรงถึงร้อยละ 41 ถูกระทำความรุนแรงทางด้านร่างกายร้อยละ 23 และผู้หญิงต่างจังหวัด ร้อยละ 47 ที่ถูกระทำความรุนแรง โดยถูกระทำความรุนแรงทางร่างกายร้อยละ 34 คิดเฉลี่ยรวมออกมาแล้วเป็นร้อยละ 44 หรือผู้หญิงไทย 4 ใน 10 คน เคยถูกทำร้ายและคุกคามทางเพศมาแล้ว (มุลินิจิผู้หญิง, 2557 อ้างถึงใน วอยซ์ทีวี, 2557) นอกจากนี้ยังพบว่า สตรีที่ถูกระทำความรุนแรงทางด้านร่างกายมีจำนวน 365,230 คน หรือร้อยละ 2.9 ในภาคเหนือมีจำนวนสตรีสมรสถูกทำร้ายร่างกายมากที่สุด (สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว, 2554, น. 60) โดยจังหวัดที่มีรายงานมากที่สุด 5 อันดับ คือ กรุงเทพฯ ถึงจำนวน 1,355 เหตุการณ์ แพร่ จำนวน 51 เหตุการณ์ นครศรีธรรมราช จำนวน 49 เหตุการณ์ สมุทรปราการ จำนวน 45 เหตุการณ์ และพิษณุโลก ซึ่งติดอันดับ 5 ในระดับประเทศซึ่งมีถึงจำนวน 35 เหตุการณ์ โดยที่ประเภทความรุนแรงที่เกิดขึ้นมากที่สุด คือ การทำร้ายร่างกายมากถึง 1,418 เหตุการณ์ โดยผู้ที่เป็นผู้กระทำนั้นก็มีทั้งสามี บิดา บิดาเลี้ยง ญาติ เพื่อน คนรู้จัก คนแปลกหน้า นายจ้าง และกลุ่มอื่น ๆ อีกส่วนหนึ่ง เหตุการณ์เหล่านี้เป็นเครื่องบ่งชี้ถึงระดับและรูปแบบปัญหาความรุนแรงต่อเด็กและสตรีในไทย ซึ่งไม่ได้มีเฉพาะด้านร่างกาย แต่ยังมีอีกหลายรูปแบบ เช่น ความรุนแรงต่อจิตใจ อารมณ์ ความรุนแรงทางวาจา ความรุนแรงในที่ทำงาน รวมถึงการบังคับ กักขัง หน่วงเหนี่ยววิสหภาพ (สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ, 2552)

ปัญหาความรุนแรงในครอบครัวมีแนวโน้มเพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่อง ในปี 2558 ผู้หญิงที่ถูกระทำความรุนแรงจะมีอายุตั้งแต่ 20-60 ปี เนื่องจากเป็นกลุ่มที่เข้ารับบริการจำนวนมากจากกรณีทำร้ายร่างกาย จากข้อมูลของศูนย์พึ่งได้ กระทรวงสาธารณสุข ที่ให้ความช่วยเหลือผู้หญิงที่ถูกทำร้าย สาเหตุมาจากการแสดงอำนาจหรือการใช้อำนาจของผู้ชาย และรู้สึกว่าคุณผู้หญิงหรือภรรยาเป็นสมบัติของตัวเอง จึงกระทำความรุนแรง และผู้หญิงส่วนใหญ่ไม่กล้าออกมาแจ้งความร้องทุกข์ เพราะอับอาย และไม่ต้องการให้เกิดความสัมพันธ์ในครอบครัวมีปัญหา (জেদেজ খান্নাউল, 2558) จากการสำรวจข้อมูลเบื้องต้นของผู้วิจัยในวันที่ 9 ตุลาคม 2559 ในจังหวัดพิษณุโลก สํารวจจากสตรีจำนวน 15 คน พบว่า มีสตรีที่ได้รับความรุนแรงทางด้านร่างกาย

จำนวน 5 คน ได้แก่ คนแรกถูกสามีตีบตี และขว้างปาสิ่งของใส่อยู่เป็นประจำ สามีชอบเสพยา มีอาการเมายาอยู่ตลอด และชอบมาขอเงินภรรยาไปซื้อยามาเสพ แต่ภรรยาไม่ให้ สามีจึงทุบตีภรรยาอย่างหนักจนเข้าโรงพยาบาล คนที่สองสามีชอบทิ้งหวงภรรยา โดยไร้เหตุผลอยู่เป็นประจำ และชอบคิดว่าภรรยาจะมีชู้ ภรรยาจึงโดนสามีจับมัดมัด และทำร้ายโบหน้ำให้เสียโฉม เพื่อที่ภรรยาจะได้ไม่ไปมีชู้ คนที่สามภรรยาถูกสามีทุบตีอย่างหนักขณะที่ตนเองนั้นตั้งครรรภ์อยู่ จนต้องหามส่งโรงพยาบาล ต่อมาเกิดอาการแท้งลูก คนที่สี่เป็นลูกสาวที่ถูกพ่อชอบดุด่า ทุบตี ขว้างปาสิ่งของใส่อยู่เป็นประจำ เนื่องจากว่าตนเองนั้นเกิดมาเป็นผู้หญิงไม่ใช่ผู้ชาย พ่อของตนนั้นจึงไม่ชอบ จึงเป็นเหตุให้พ่อของตนนั้นไม่พอใจเวลาที่ตนจะทำอะไร พ่อก็จะหาเรื่องมาทะเลาะกับตนตลอด และคนที่ห้าพ่อชอบทำร้ายแม่ต่อหน้าลูก ๆ เป็นประจำ เด็ก ๆ จึงช่วยกันห้าม แต่พ่อไม่ยอมหยุดทำร้ายแม่และยังตีลูกที่เข้ามาห้ามอีก ลูกสาวคนเล็กร้องไห้จนอาเจียน ลูกคนโตเริ่มมีพฤติกรรมเหมือนพ่อ คือ ขกต้อยน่อง ๆ เป็นต้น ซึ่งแสดงให้เห็นปรากฏการณ์ความรุนแรงทางด้านร่างกายที่มีต่อสตรีในพื้นที่ของจังหวัดพิษณุโลกได้เป็นอย่างดี

สถานการณ์ความรุนแรงทางด้านร่างกายที่เกิดขึ้นนั้นยังคงดำรงอยู่ และเป็นเรื่องที่ได้เกิดขึ้นมาช้านานแล้ว เพียงแต่ความรุนแรงที่ได้เกิดขึ้นในอดีตถูกรอบงำโดยกฎของสังคม หรือวัฒนธรรมชายเป็นใหญ่ ทั้งนี้ปรากฏการณ์ความรุนแรงทางด้านร่างกายยังสามารถเกิดขึ้นได้ในทุกสังคม และความรุนแรงทางด้านร่างกายที่สตรีได้รับนั้นส่งผลให้ต้องตกอยู่ในสภาพที่หวาดกลัว ทุกข์ทรมานทั้งทางร่างกายและจิตใจ ยิ่งเวลาผ่านไปสถานการณ์จะยิ่งเลวร้ายลงไปเรื่อย ๆ ถึงแม้ว่าจะพยายามขอความช่วยเหลือจากญาติพี่น้องหรือคนใกล้ชิด ซึ่งเป็นสิ่งแรกที่สตรีส่วนใหญ่นึกถึงและมองเห็นว่าจะช่วยให้คำแนะนำที่ดีหรือแก้ไขสถานการณ์ได้ แต่โดยทั่วไปจะมองว่าความรุนแรงที่เกิดขึ้นเป็นเรื่องภายในครอบครัวหรือเรื่องส่วนตัว ไม่ควรเข้าไปยุ่งเกี่ยว จึงทำให้เป็นการช่วยสนับสนุนให้ผู้ชายมองสิ่งที่ทำลงไปว่าเป็นความชอบธรรม และเป็นวิธีที่สามารถควบคุมผู้หญิงได้ ผู้หญิงหลายคนพยายามหลบหนี แต่มีการติดตามข่มขู่ โดยเฉพาะการข่มขู่ว่าจะทำร้ายลูก พ่อแม่ หรือบุคคลอันเป็นที่รักและห่วงใย ทำให้ไม่สามารถหลบหนีได้ และผู้หญิงบางคนถูกคุกคามจนถึงขั้นการข่มขู่เอาชีวิตและบางกรณีมีการใช้อาวุธข่มขู่ ผู้หญิงบางคนรู้สึกว่าการตกอยู่ในอันตราย และอาจถูกสามีหรือคู่ของตนฆ่าหรือทำร้ายร่างกายจนบาดเจ็บสาหัส หรือถึงขั้นพิการ ผู้หญิงที่ได้รับความรุนแรงทางด้านร่างกายภายใต้สถานการณ์นี้จึงได้รับความบอบซ้ำ ความทุกข์ทรมานและความเจ็บปวดที่ยากจะเยียวยาได้ (นภาพรณ หะวานนท์, 2555,

น. 3) ซึ่งปัญหาเหล่านี้จำเป็นต้องทำความเข้าใจสาเหตุของปัญหาเพื่อหาทางแก้ไขได้อย่างเหมาะสม

ดังนั้นจึงทำให้ผู้วิจัยสนใจที่จะศึกษาการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีความสัมพันธ์กับการได้รับความรุนแรงทางด้านร่างกายของสตรีในจังหวัดพิษณุโลก เพื่อให้เข้าใจการได้รับความรุนแรงและเข้าใจปัจจัยที่เป็นสาเหตุของการได้รับความรุนแรงของสตรีทางด้านร่างกาย และนำข้อมูลไปใช้ประโยชน์ในการส่งเสริมและสนับสนุนให้เกิดการป้องกันหรือลดความรุนแรงทางด้านร่างกายที่มีต่อสตรีในอนาคต

วัตถุประสงค์ของการวิจัย

1. เพื่อศึกษาการได้รับความรุนแรงทางด้านร่างกายของสตรีในจังหวัดพิษณุโลก
2. เพื่อศึกษาปัจจัยเชิงสาเหตุของการได้รับความรุนแรงทางด้านร่างกายของสตรีในจังหวัดพิษณุโลก
3. เพื่อศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเชิงสาเหตุกับการได้รับความรุนแรงทางด้านร่างกายของสตรีในจังหวัดพิษณุโลก

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research)

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

ประชากรที่ใช้ในการศึกษา คือ ผู้หญิงอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไปในจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 322,309 คน (กรมการปกครอง, 2559)

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ ผู้หญิงอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไปในจังหวัดพิษณุโลก จำนวน 384 คน ใช้วิธีการสุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญ (Accidental Sampling) โดยเข้าถึงกลุ่มตัวอย่างแบบบังเอิญและไม่มีการระบุตัวตนของผู้ให้ข้อมูลในกลุ่มตัวอย่างในทุกกระบวนการวิจัย โดยเริ่มต้นคำนวณขนาดของกลุ่มตัวอย่างที่ต้องการด้วยสูตรของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, p. 607) เพื่อเป็นตัวแทนที่ดี เกณฑ์การคัดเข้า คือ เป็นผู้หญิงที่มีอายุตั้งแต่ 20 ปีขึ้นไปที่ยินยอมให้ข้อมูล และเกณฑ์คัดออก คือ อ่านไม่ออก เขียนไม่ได้ ตอบแบบสอบถามไม่ครบถ้วน

ตัวแปรที่ศึกษา

ตัวแปรที่ผู้วิจัยใช้ในการศึกษาวิจัยเรื่อง “การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงสาเหตุที่มีความสัมพันธ์กับการได้รับความรุนแรงทางด้านร่างกายของสตรีในจังหวัดพิษณุโลก”

โดยใช้กรอบแนวคิดของการวิเคราะห์สาเหตุเชิงพฤติกรรม (PRECEDE Framework) ของ Green และ Krueter (1999) มาใช้เป็นแนวทางในการวิเคราะห์ ประกอบด้วย ตัวแปรต้นและตัวแปรตามดังนี้

1. ตัวแปรต้น : ตัวแปรที่ใช้ศึกษา ได้แก่

1.1 ปัจจัยนำ (Predisposing Factors) หมายถึง ปัจจัยที่เป็นพื้นฐาน ก่อให้เกิดการแสดงออกพฤติกรรม โดยอาจเป็นคุณลักษณะของบุคคลซึ่งมีติดตัวอยู่ ก่อนแล้ว ประกอบด้วย

1.1.1 ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่

- 1) อายุ
- 2) การศึกษา
- 3) จำนวนบุตร
- 4) อาชีพ
- 5) รายได้
- 6) สถานภาพสมรส

1.1.2 การรับรู้ความรุนแรง

1.1.3 ความสามารถในการจัดการความรุนแรง

1.2 ปัจจัยเอื้อ (Enabling Factors) หมายถึง ปัจจัยด้านทรัพยากรที่ จำเป็นในการแสดงพฤติกรรม เป็นคุณลักษณะของสิ่งแวดล้อมและทรัพยากรที่ เกี่ยวข้องที่จะช่วยเกื้อกูลให้เกิดพฤติกรรม ได้แก่

1.2.1 ความสัมพันธ์เชิงอำนาจ

1.2.2 การเข้าถึงหน่วยงานความช่วยเหลือ

1.3 ปัจจัยเสริม (Reinforcing Factors) หมายถึง ปัจจัยที่สนับสนุนให้ เกิดพฤติกรรม โดยเป็นคุณลักษณะของปัจจัยที่เสริมแรงให้เกิดพฤติกรรมขึ้นได้อย่าง ต่อเนื่อง ได้แก่

1.3.1 การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว

1.3.2 การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน

1.3.3 การสนับสนุนทางสังคมจากชุมชน

1.3.4 การสนับสนุนทางสังคมจากบุคลากรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

2. ตัวแปรตาม : ตัวแปรตามที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่ การได้รับความรุนแรง ทางด้านร่างกายของสตรี

หมายเหตุ : การได้รับความรุนแรงทางด้านร่างกายของสตรี หมายถึง การถูกใช้กำลังหรืออุปกรณ์ใด ๆ เป็นอาวุธทำร้ายร่างกายเกินกว่าเหตุ มีผลทำให้ร่างกายของสตรีได้รับบาดเจ็บ พิการ หรือเสียชีวิต ซึ่งจะกระทำในลักษณะการผลัก ตบ เตะ ชก ต่อย ถีบ ตี ลาก ขว้างปาสิ่งของ กระแทก รัดคอ ปีบคอ ซ้อม ใช้อาวุธ เป็นต้น ซึ่งสามารถพิจารณาระดับของตัวแปรได้ดังตารางที่ 1

ตารางที่ 1 ตารางการวัดระดับของตัวแปร

ข้อ	ตัวแปร	นามบัญญัติ (Nominal Scale)	เรียงลำดับ (Ordinal Scale)	อันตรภาค (Interval Scale)	อัตราส่วน (Ratio Scale)
ตัวแปรต้น : ปัจจัยนำ					
1. ปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่					
1.1 อายุ			✓		
1.2 การศึกษา	✓				
1.3 จำนวนบุตร			✓		
1.4 อาชีพ	✓				
1.5 รายได้			✓		
1.6 สถานภาพสมรส	✓				
1.7 การรับรู้ความรุนแรง				✓	
1.8 ความสามารถในการจัดการความรุนแรง				✓	
2. ปัจจัยเอื้อ ได้แก่					
2.1 ความสัมพันธ์เชิงอำนาจ				✓	
2.2 การเข้าถึงหน่วยงานความช่วยเหลือ				✓	

ข้อ	ตัวแปร	นามบัญญัติ (Nominal Scale)	เรียงลำดับ (Ordinal Scale)	อันตรภาค (Interval Scale)	อัตราส่วน (Ratio Scale)
3. ปัจจัยเสริม ได้แก่					
3.1	การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว			✓	
3.2	การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อน			✓	
3.3	การสนับสนุนจากชุมชน			✓	
3.4	การสนับสนุนทางสังคมจากบุคลากรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง			✓	
ตัวแปรตาม ได้แก่					
1.	การได้รับความรุนแรงทางด้านร่างกาย			✓	

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย

เครื่องมือที่ใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลในการวิจัยครั้งนี้ คือ แบบสอบถาม (Questionnaires) โดยแบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ส่วน คือ 1) ปัจจัยนำเข้า ได้แก่ ข้อมูลทั่วไป เพื่อถามปัจจัยส่วนบุคคล ซึ่งมีลักษณะคำถามเป็นปลายปิด แบบตรวจสอบรายการ (Checklist) การรับรู้ความรุนแรง และความสามารถในการจัดการความรุนแรง 2) ปัจจัยเอื้อ ได้แก่ ความสัมพันธ์เชิงอำนาจ และการเข้าถึงหน่วยงานความช่วยเหลือ 3) ปัจจัยเสริม ได้แก่ การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว เพื่อน ชุมชน และบุคลากรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง 4) การได้รับความรุนแรงทางด้านร่างกาย ซึ่งมีลักษณะเป็นคำถามแบบมาตราส่วนประเมินค่า (Rating Scale) 5 ระดับ โดยมีค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับเท่ากับ 0.953

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติเชิงปริมาณ (Quantitative Statistics) ผู้วิจัยได้ใช้สถิติในการวิจัยดังนี้

1. การวิเคราะห์ข้อมูลปัจจัยส่วนบุคคล ได้แก่ ความถี่ (Frequency) ร้อยละ (Percentage)

2. การวิเคราะห์ปัจจัยนำเข้า ได้แก่ การรับรู้ความรุนแรง และความสามารถในการจัดการความรุนแรง ปัจจัยเอื้อ ได้แก่ วัฒนธรรมสัมพันธเชิงอำนาจ และการเข้าถึงหน่วยงานความช่วยเหลือ ปัจจัยเสริม ได้แก่ การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว เพื่อน ชุมชน และบุคลากรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และการได้รับความรุนแรงทางด้านร่างกาย ใช้สถิติค่าเฉลี่ย ($\bar{X}$) โดยใช้เกณฑ์การแปลผล (Best, 1981 อ้างถึงใน พิษณุ อภิสมการโยธิน, 2549, น. 109) ดังนี้

ค่าเฉลี่ย 1.00-1.49 หมายถึง น้อยที่สุด

ค่าเฉลี่ย 1.50-2.49 หมายถึง น้อย

ค่าเฉลี่ย 2.50-3.49 หมายถึง ปานกลาง

ค่าเฉลี่ย 3.50-4.49 หมายถึง มาก

ค่าเฉลี่ย 4.50-5.00 หมายถึง มากที่สุด

และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (S.D.) และสถิติอนุमान ได้แก่ สถิติไคสแควร์ (Chi-Square) และสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน (Pearson's Product – Moment Correlation Coefficient) โดยใช้เกณฑ์การแปลผลความหมาย 3 ระดับของ Cohen (1988, p. 109) ดังนี้

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ $(r) = \pm 0.50$ ถึง ± 1.00 มีระดับความสัมพันธ์
มาก

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ $(r) = \pm 0.30$ ถึง ± 0.49 มีระดับความสัมพันธ์
ปานกลาง

ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ $(r) = \pm 0.10$ ถึง ± 0.29 มีระดับความสัมพันธ์
น้อย

ผลการวิจัย

1. การวิเคราะห์การได้รับความรุนแรงทางด้านร่างกายของสตรี พบว่า ผู้หญิงในจังหวัดพิษณุโลกที่ตอบแบบสอบถาม มีการได้รับความรุนแรงทางด้านร่างกายในระดับปานกลาง โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.91 (S.D. = 0.945) ซึ่งหากพิจารณารายข้อพบว่า เคยถูกผู้ชายแสดงออกโดยการโยน ขว้างปาสิ่งของใส่ แม้ว่าจะไม่เกิดอันตรายจากผู้ชายในครอบครัว/คนรักอยู่ในระดับมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64 ถูกกระทำโดยการใช้คำพูดข่มขู่ คุกคาม หรือบังคับให้ฝืนร่างกายทำอย่างใดอย่างหนึ่ง

โดยปราศจากความสมัครใจ จากผู้ชายในครอบครัว/คนรักอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94 เคยได้รับความรุนแรงในลักษณะของการตบ ตี เตะ หรือต่อย เป็นต้น จากผู้ชายในครอบครัวหรือคนรักอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78 เคยถูกผู้ชายแสดงออกโดยการโยน ขว้างปาสิ่งของใส่ แม้ว่าจะไม่เกิดอันตราย จากผู้ชายที่ไม่ใช่คนในครอบครัวอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.53 ถูกกระทำโดยการใช้อำพุดข่มขู่ คุกคาม หรือบังคับให้ฝืนร่างกายทำอย่างใดอย่างหนึ่งโดยปราศจากความสมัครใจ จากผู้ชายที่ไม่ใช่คนในครอบครัวอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.52 เคยได้รับความรุนแรงในลักษณะของการตบ ตี เตะ หรือต่อย เป็นต้น จากผู้ชายที่ไม่ใช่คนในครอบครัวอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.48 เคยถูกอาวุธ เช่น มีด ปืน กระบอง เป็นต้น ข่มขู่ หรือทำร้ายร่างกาย จากผู้ชายในครอบครัว/คนรักอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.65 เคยถูกสัมผัสร่างกายโดยไม่เต็มใจ/ลวนลาม หรือบังคับให้มีเพศสัมพันธ์/ซินใจ จากผู้ชายในครอบครัว/คนรักอยู่ในระดับน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.21 เคยถูกสัมผัสร่างกายโดยไม่เต็มใจ/ลวนลาม หรือบังคับให้มีเพศสัมพันธ์/ซินใจ จากผู้ชายที่ไม่ใช่คนในครอบครัวอยู่ในระดับน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.18 เคยถูกอาวุธ เช่น มีด ปืน กระบอง เป็นต้น ข่มขู่หรือทำร้ายร่างกาย จากผู้ชายที่ไม่ใช่คนในครอบครัวอยู่ในระดับน้อยที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 1.17 ดังตารางที่ 2

ตารางที่ 2 การวิเคราะห์การได้รับความรุนแรงทางด้านร่างกายสตรี

ข้อ	คำถาม (n = 384)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
1.	เคยถูกผู้ชายแสดงออกโดยการโยน ขว้างปาสิ่งของใส่ แม้ว่าจะไม่เกิดอันตราย จากผู้ชายในครอบครัว/คนรัก	4.64	1.124	มากที่สุด
2.	ถูกกระทำโดยการใช้อำพุดข่มขู่ คุกคาม หรือบังคับให้ฝืนร่างกายทำอย่างใดอย่างหนึ่งโดยปราศจากความสมัครใจ จากผู้ชายในครอบครัว/คนรัก	3.94	1.739	มาก
3.	เคยได้รับความรุนแรงในลักษณะของการตบ ตี เตะ หรือต่อย เป็นต้น จากผู้ชายในครอบครัว/คนรัก	3.78	1.636	มาก

ข้อ	คำถาม (n = 384)	$\bar{X}$	S.D.	ระดับ
4.	เคยถูกผู้ชายแสดงออกโดยการโยน ขว้างปา สิ่งของใส่ แม้ว่าจะไม่เกิดอันตราย จากผู้ชายที่ ไม่ใช่คนในครอบครัว	3.53	1.509	มาก
5.	ถูกระทำโดยการใช้คำพูดข่มขู่ คุกคาม หรือ บังคับให้ฝืนร่างกายทำอย่างใดอย่างหนึ่งโดย ปราศจากความสมัครใจ จากผู้ชายที่ไม่ใช่คนใน ครอบครัว	3.52	1.586	มาก
6.	เคยได้รับความรุนแรงในลักษณะของการตบ ตี เตะ หรือต่อย เป็นต้น จากผู้ชายที่ไม่ใช่คนใน ครอบครัว	3.48	1.476	ปานกลาง
7.	เคยถูกอาชुर เช่น มืด ปีน กระจบง เป็นต้น ข่มขู่ หรือทำร้ายร่างกาย จากผู้ชายใน ครอบครัว/คนรัก	2.65	1.208	ปานกลาง
8.	เคยถูกสัมผัสร่างกายโดยไม่เต็มใจ/ลวนลาม หรือบังคับให้มีเพศสัมพันธ์/ขืนใจ จากผู้ชายใน ครอบครัว/คนรัก	1.21	0.411	น้อยที่สุด
9.	เคยถูกสัมผัสร่างกายโดยไม่เต็มใจ/ลวนลาม หรือบังคับให้มีเพศสัมพันธ์/ขืนใจ จากผู้ชายที่ ไม่ใช่คนในครอบครัว	1.18	0.443	น้อยที่สุด
10.	เคยถูกอาชुर เช่น มืด ปีน กระจบง เป็นต้น ข่มขู่หรือทำร้ายร่างกาย จากผู้ชายที่ไม่ใช่คนใน ครอบครัว	1.17	0.375	น้อยที่สุด
เฉลี่ยการได้รับความรุนแรงทางด้านร่างกายของสตรี		2.91	0.945	ปานกลาง

2. จากการวิเคราะห์ข้อมูล ปัจจัยเชิงสาเหตุ ประกอบด้วย ปัจจัยนำ (Predisposing Factors) ปัจจัยเอื้อ (Enabling Factors) และ ปัจจัยเสริม (Reinforcing Factors) ของการได้รับความรุนแรงทางด้านร่างกายของสตรีในจังหวัดพิษณุโลก สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังต่อไปนี้

2.1 ปัจจัยนำ (Predisposing Factors) ได้แก่

2.1.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไป หรือปัจจัยส่วนบุคคล พบว่า ผู้หญิงที่ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีอายุ 31-40 ปี จำนวน 135 คน คิดเป็นร้อยละ 32.2 จบการศึกษาระดับปริญญาตรีมากที่สุด จำนวน 289 คน คิดเป็นร้อยละ 75.2 ไม่มีบุตร จำนวน 275 คน คิดเป็นร้อยละ 71.6 ไม่ได้ประกอบอาชีพ จำนวน 143 คน คิดเป็นร้อยละ 37.2 มีรายได้ 5,000–10,000 บาท มากที่สุด จำนวน 247 คน คิดเป็นร้อยละ 64.3 และมีสถานภาพโสดมากที่สุด จำนวน 274 คน คิดเป็นร้อยละ 71.4

2.1.2 การวิเคราะห์การรับรู้ความรุนแรง พบว่า ผู้หญิงในจังหวัดพิษณุโลกที่ตอบแบบสอบถาม มีการรับรู้ความรุนแรงอยู่ในระดับมากที่สุด โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56 (S.D. = 0.541) โดยพบว่า การที่ผู้หญิงถูกผู้ชายแสดงออกโดยการตบ ตี ตะ ต่อย เป็นต้น เป็นรูปแบบของการใช้ความรุนแรงมีระดับความรุนแรงมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.69 (S.D. = 0.654) รองลงมาคือ การที่ผู้ชายใช้อาวุธ เช่น มีด ปืน กระบอง เป็นต้น กับผู้หญิง แม้ว่าจะเป็นแค่การข่มขู่ เป็นรูปแบบของการใช้ความรุนแรงมีระดับความรุนแรงมากที่สุด มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.68 (S.D. = 0.771)

2.1.3 การวิเคราะห์ความสามารถในการจัดการความรุนแรง พบว่า ผู้หญิงในจังหวัดพิษณุโลกที่ตอบแบบสอบถาม มีความสามารถในการจัดการความรุนแรงอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50 (S.D. = 0.871) โดยพบว่า สามารถปฏิเสธจากการถูกผู้ชายสัมผัสร่างกายโดยไม่เต็มใจ/ลวนลามหรือบังคับให้มีเพศสัมพันธ์/ขึ้นใจได้แม้จะเกิดจากสามี/คนรักก็ตามอยู่ในระดับที่มาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.72 (S.D. = 1.008) รองลงมาคือ สามารถหาทางออกเพื่อให้หลุดพ้นจากการถูกผู้ชายใช้คำพูดข่มขู่ คุกคาม หรือบังคับให้ผู้หญิงฝืนร่างกายทำอย่างใดอย่างหนึ่งโดยปราศจากความสมัครใจได้อยู่ในระดับที่มาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ (S.D. = 0.983)

2.2 ปัจจัยเอื้อ (Enabling Factors) ได้แก่

2.2.1 การวิเคราะห์ความสัมพันธ์เชิงอำนาจ ซึ่งเป็นปัจจัยเอื้อ (Enabling Factors) พบว่า ผู้หญิงในจังหวัดพิษณุโลกที่ตอบแบบสอบถาม มีความสัมพันธ์เชิงอำนาจอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.30 (S.D. = 0.987) โดยพบว่า อยู่ในสถานภาพที่ดีกว่าผู้ชายในด้านความแข็งแรงทางร่างกาย (รู้สึกว่ายอ่อนแอกว่า) อยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.40 (S.D. = 1.072) รองลงมาคือ อยู่ในสถานภาพของความไม่เท่าเทียมกันระหว่างชายหญิง เช่น ถูกกีดกันทางด้านการศึกษาอยู่ในระดับน้อย มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.29 (S.D. = 1.218)

2.2.2 การวิเคราะห์การเข้าถึงหน่วยงานความช่วยเหลือ พบว่า ผู้หญิงในจังหวัดพิษณุโลกที่ตอบแบบสอบถาม มีการเข้าถึงหน่วยงานความช่วยเหลือ อยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56 (S.D = 1.099) โดยพบว่า สามารถหรือ กล้าขอความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ภาครัฐได้ หากได้รับความรุนแรงอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.61 (S.D = 1.169) รองลงมาคือ สามารถหรือกล้าขอความช่วยเหลือ หากได้รับความรุนแรงโดยไม่ถูกกีดกันด้วยเหตุของความเป็นเพศอยู่ใน ระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.57 (S.D = 1.163)

2.3 ปัจจัยเสริม (Reinforcing Factors) ได้แก่

การวิเคราะห์การสนับสนุนทางสังคม ประกอบด้วย ครอบครัว เพื่อน ชุมชน และบุคลากรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ผู้หญิงในจังหวัดพิษณุโลกที่ตอบ แบบสอบถาม มีการสนับสนุนทางสังคมอยู่ในระดับมาก โดยมีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.73 (S.D. = 0.777) ซึ่งสามารถพิจารณารายด้านได้ดังนี้ การสนับสนุนทางสังคมจาก ครอบครัวอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21 (S.D. = 0.914) การสนับสนุนทาง สังคมจากเพื่อนอยู่ในระดับมาก มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.88 (S.D. = 0.921) การสนับสนุน ทางสังคมบุคลากรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอยู่ในระดับปานกลาง มีค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.42 (S.D. = 1.101) และการสนับสนุนทางสังคมจากชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง มี ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.40 (S.D. = 1.028)

3. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยส่วนบุคคลกับการได้รับความ รุนแรงทางร่างกายของสตรี โดยใช้สถิติไคสแควร์ (Chi - Square) พบว่า อายุ การศึกษา จำนวนบุตร อาชีพ รายได้ และสถานภาพทางสมรส ไม่มีความสัมพันธ์กับ การได้รับความรุนแรงทางร่างกายของสตรี

4. การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเชิงสาเหตุกับการได้รับความ รุนแรงของสตรีทางด้านร่างกายของสตรี โดยใช้สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน (Pearson's Product-Moment Correlation) พบว่า ความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่ไม่ เท่าเทียมกันมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการได้รับความรุนแรงทางด้านร่างกายของสตรี อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่า ($r = 0.220$) ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ ระดับน้อย การสนับสนุนทางสังคมมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการได้รับความรุนแรง ทางด้านร่างกายของสตรีอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่า ($r = -0.026$) ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ระดับน้อย และความสามารถในการจัดการความรุนแรง มีความสัมพันธ์เชิงลบกับการได้รับความรุนแรงทางด้านร่างกายสตรีอย่างมีนัยสำคัญ

ทางสถิติที่ระดับ 0.01 โดยมีค่า ($r = -0.100$) ซึ่งเป็นความสัมพันธ์ระดับน้อย ดังตารางที่ 3

ตารางที่ 3 แสดงการวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเชิงสาเหตุกับการได้รับความรุนแรงของสตรีทางด้านร่างกายของสตรี

ตัวแปร (n=384)	การ ได้รับ ความ รุนแรง ทางด้าน ร่างกาย (Y)	การรับรู้ ความ รุนแรง (X ₁)	ความ สามารถใน การจัดการ ความ รุนแรง (X ₂)	ความ สัมพันธ์ เชิง อำนาจที่ ไม่เท่า เทียม (X ₃)	การ เข้าถึง หน่วย งานความ ช่วยเหลือ (X ₄)	การ สนับสนุน ทางสังคม (X ₅)
Y	1	0.017	-0.100**	0.220**	-0.048	-0.206**
X ₁		1	0.152**	-0.016	0.135**	0.167**
X ₂			1	-0.073	0.310**	0.337**
X ₃				1	-0.095	-0.160**
X ₄					1	0.471**
X ₅						1

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01

บทสรุป

จากผลการวิจัย สามารถนำมาสรุปตามคำถามการวิจัยได้ดังนี้

1. การได้รับความรุนแรงทางด้านร่างกายของสตรีในจังหวัดพิษณุโลกอยู่ในระดับปานกลาง โดยพบว่า เคยถูกผู้ชายแสดงออกโดยการโยน ขว้างปาสิ่งของใส่ แม้ว่าจะไม่เกิดอันตราย จากผู้ชายในครอบครัว/คนรักอยู่ในระดับมากที่สุด รองลงมา คือ ถูกกระทำโดยการใช้อำนาจข่มขู่ คุกคาม หรือบังคับให้ฝืนร่างกายทำอย่างใดอย่างหนึ่งโดยปราศจากความสมัครใจ จากผู้ชายในครอบครัว/คนรักอยู่ในระดับมาก

2. ปัจจัยเชิงสาเหตุ ประกอบด้วย ปัจจัยนำ (Predisposing Factors) ปัจจัยเอื้อ (Enabling Factors) และปัจจัยเสริม (Reinforcing Factors) ของการได้รับความรุนแรงทางด้านร่างกายของสตรีในจังหวัดพิษณุโลก สามารถสรุปได้ดังนี้

2.1 ปัจจัยนำ (Predisposing Factors) ได้แก่ การรับรู้ความรุนแรงอยู่ในระดับมากที่สุด โดยพบว่า การที่ผู้หญิงถูกผู้ชายแสดงออกโดยการตบ ตี ตะ ต่อย เป็นต้น เป็นรูปแบบของการใช้ความรุนแรงมีระดับความรุนแรงมากที่สุด รองลงมาคือการที่ผู้ชายใช้อาวุธ เช่น มีด ปืน กระบอง เป็นต้น กับผู้หญิง แม้ว่าจะเป็นแค่การข่มขู่เป็นรูปแบบของการใช้ความรุนแรงมีระดับความรุนแรงมากที่สุด และความสามารถในการจัดการความรุนแรงอยู่ในระดับมาก โดยพบว่า สามารถปฏิเสธจากการถูกผู้ชายสัมผัสร่างกายโดยไม่เต็มใจ/ลวนลามหรือบังคับให้มีเพศสัมพันธ์/ชินใจได้แม้จะเกิดจากสามีหรือคนรักก็ตามอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ สามารถหาทางออกเพื่อให้หลุดพ้นจากการถูกผู้ชายใช้คำพูดข่มขู่ คุกคาม หรือบังคับให้ผู้หญิงฝืนร่างกายทำอย่างใดอย่างหนึ่งโดยปราศจากความสมัครใจได้อยู่ในระดับมาก

2.2 ปัจจัยเอื้อ (Enabling Factors) ได้แก่ ความสัมพันธ์เชิงอำนาจอยู่ในระดับน้อย โดยพบว่า อยู่ในสถานภาพที่ดีน้อยกว่าผู้ชายในด้านความแข็งแรงทางร่างกาย (รู้สึกอ่อนแอกว่า) อยู่ในระดับปานกลาง รองลงมาคือ อยู่ในสถานภาพของความไม่เท่าเทียมกันระหว่างชายหญิง เช่น ถูกกีดกันทางด้านการศึกษาอยู่ในระดับน้อย และการเข้าถึงหน่วยงานความช่วยเหลืออยู่ในระดับมาก โดยพบว่า สามารถหรือกล้าขอความช่วยเหลือจากเจ้าหน้าที่ภาครัฐได้ หากได้รับความรุนแรงอยู่ในระดับมาก รองลงมาคือ สามารถหรือกล้าขอความช่วยเหลือ หากได้รับความรุนแรงโดยไม่ถูกกีดกันด้วยเหตุของความเปราะบางอยู่ในระดับมาก

2.3 ปัจจัยเสริม (Reinforcing Factors) ได้แก่ การสนับสนุนทางสังคมอยู่ในระดับมาก ซึ่งสามารถพิจารณาทางด้านได้ดังนี้ การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัวอยู่ในระดับมาก การสนับสนุนทางสังคมจากเพื่อนอยู่ในระดับมาก การสนับสนุนทางสังคมจากชุมชนอยู่ในระดับปานกลาง และการสนับสนุนทางสังคมบุคลากรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องอยู่ในระดับปานกลาง

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเชิงสาเหตุ ประกอบด้วย ปัจจัยนำ (Predisposing Factors) ปัจจัยเอื้อ (Enabling Factors) และ ปัจจัยเสริม (Reinforcing Factors) กับการได้รับความรุนแรงทางร่างกายของสตรีในจังหวัดพิษณุโลก สามารถสรุปได้ดังนี้

3.1 ปัจจัยนำ (Predisposing Factors) ได้แก่ ข้อมูลส่วนบุคคลประกอบด้วย อายุ การศึกษา จำนวนบุตร อาชีพ รายได้ สถานภาพสมรสนั้นไม่มีความสัมพันธ์กับการได้รับความรุนแรงทางร่างกาย การรับรู้ความรุนแรง

มีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการได้รับความรุนแรงทางร่างกาย และความสามารถในการจัดการความรุนแรงมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการได้รับความรุนแรงทางด้านร่างกาย

3.2 ปัจจัยเอื้อ (Enabling Factors) ได้แก่ ความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่ไม่เท่าเทียมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการได้รับความรุนแรงทางด้านร่างกาย และการเข้าถึงหน่วยงานความช่วยเหลือ มีความสัมพันธ์กับเชิงลบกับการได้รับความรุนแรงทางด้านร่างกาย

3.3 ปัจจัยเสริม (Reinforcing Factors) ได้แก่ การสนับสนุนทางสังคม มีความสัมพันธ์เชิงลบกับการได้รับความรุนแรงทางด้านร่างกาย

อภิปรายผล

จากผลการวิจัย สามารถนำมาอภิปรายตามวัตถุประสงค์ และสมมติฐานของการวิจัยได้ดังรายละเอียดต่อไปนี้

1. การได้รับความรุนแรงทางด้านร่างกายของสตรีในจังหวัดพิษณุโลก พบว่าผู้หญิงในจังหวัดพิษณุโลกที่ตอบแบบสอบถามนั้น มีการได้รับความรุนแรงทางด้านร่างกายอยู่ในระดับปานกลาง (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.91) ซึ่งประกอบด้วย การได้รับความรุนแรง 3 ลำดับแรก ได้แก่ การถูกผู้ชายแสดงออกโดยการโยน ขว้างปาสิ่งของใส่ แม้ว่าจะไม่เกิดอันตราย จากผู้ชายในครอบครัว/คนรักอยู่ในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.64) การถูกกระทำโดยการใช้คำพูดข่มขู่ คุกคาม หรือบังคับให้ฝืนร่างกายทำอย่างใดอย่างหนึ่งโดยปราศจากความสมัครใจจากผู้ชายในครอบครัว/คนรักอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.94) และการได้รับความรุนแรงในลักษณะของการตบ ตี ตะ หรือต่อย เป็นต้น จากผู้ชายในครอบครัว/คนรักอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.78) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ Hall, Walters, and Basile (2011, p. 1390) พบว่าความรุนแรงทางด้านร่างกายที่ถูกกระทำโดยผู้ชายอยู่ในระดับปานกลาง ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่าผู้หญิงยังได้รับความรุนแรงทางร่างกายในลักษณะ ตบ ตะ ชกต่อย ถีบ ตี ขว้างปาสิ่งของ และใช้อาวุธอยู่ ซึ่งสถานการณ์ความรุนแรงนี้ ยังเป็นปัญหาที่สำคัญและส่งผลกระทบต่อผู้หญิงให้ได้รับบาดเจ็บ พิการ หรือเสียชีวิตได้ และมีแนวโน้มจะเพิ่มมากขึ้นเรื่อย ๆ หากไม่ได้รับการช่วยเหลือหรือแก้ไข

2. ปัจจัยเชิงสาเหตุ ประกอบด้วย ปัจจัยนำ (Predisposing Factors) ปัจจัยเอื้อ (Enabling Factors) และปัจจัยเสริม (Reinforcing Factors) ของการได้รับความรุนแรงทางด้านร่างกายของสตรีในจังหวัดพิษณุโลก สามารถอภิปรายผลตามรายละเอียดดังนี้

2.1 ปัจจัยนำ (Predisposing Factors) ได้แก่ การรับรู้ความรุนแรง และความสามารถในการจัดการความรุนแรง พบว่า ผู้หญิงในจังหวัดพิษณุโลกที่ตอบแบบสอบถามนั้น มีการรับรู้ความรุนแรงในระดับมากที่สุด (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.56) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ หทัยรัตน์ มาประณีต (2554, น. 174) พบว่า สตรีมีทัศนคติด้านความรุนแรงต่อสตรีอยู่ในระดับมาก และยังสอดคล้องกับการศึกษาของ ศุทธิณี ปิยะสุวรรณ (2545, น. 90) พบว่า สตรีมีการรับรู้พฤติกรรมการใช้ความรุนแรงอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่าผู้หญิงมีการรับรู้ถึงพฤติกรรมหรือการกระทำใดๆก็ตามทางร่างกายที่ก่อให้เกิดอันตรายหรือความเสียหายต่อตนเองได้ เพราะเหตุการณ์ความรุนแรงที่ถูกนำเสนอมาในรูปแบบของข่าวหรือสื่อต่าง ๆ ได้ทำให้เล็งเห็นถึงความรุนแรงที่ผู้หญิงต้องเผชิญ ผู้หญิงจึงตีความการกระทำนั้นที่เกิดขึ้นกับตนเองนั้นเป็นความรุนแรง นอกจากนี้ความสามารถในการจัดการความรุนแรงอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.50) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ หทัยรัตน์ มาประณีต (2554, น. 174) พบว่า สตรีมีส่วนร่วมในการป้องกันและแก้ไขปัญหาความรุนแรงต่อสตรีอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่า ผู้หญิงมีกระบวนการหรือวิธีการในการรับมือกับผู้ที่มากระทำความรุนแรงต่อตนเองได้ เนื่องจากปัจจุบันสื่อมวลชนได้ช่วยกันรณรงค์การป้องกันหรือแก้ไขปัญหาความรุนแรง โดยเสนอข่าวที่เป็นกลางและชักชวนให้คนในสังคมตระหนักถึงปัญหาความรุนแรงมากยิ่งขึ้น และยังส่งเสริมให้ผู้หญิงกล้าที่จะปกป้องหรือป้องกันตัวเองมากขึ้น จึงสามารถช่วยให้ผู้หญิงมีความสามารถในการจัดการความรุนแรงได้

2.2 ปัจจัยเอื้อ (Enabling Factors) ได้แก่ ความสัมพันธ์เชิงอำนาจและการเข้าถึงหน่วยงานความช่วยเหลือ พบว่า ผู้หญิงในจังหวัดพิษณุโลกที่ตอบแบบสอบถามนั้น มีความสัมพันธ์เชิงอำนาจอยู่ในระดับน้อย (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 2.30) ซึ่งจะสอดคล้องกับการศึกษาของ ธัญญลักษณ์ โคนกระโทก (2553, น. 114) พบว่า ผู้หญิงต้องรับภาระงานบ้านมากกว่าผู้ชายอยู่ในระดับปานกลาง โดยเย็นจิตร ถิ่นขาม (2556) อธิบายว่า การกดขี่ผู้หญิงเกิดขึ้นเพราะเธอเป็นผู้หญิง หรือผู้หญิงถูกกดขี่เพราะเพศของเธอ ความไม่เท่าเทียมกันทางเพศที่เกิดขึ้นเป็นผลมาจากอุดมการณ์ชายเป็นใหญ่ ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่า ในสังคมไทยนั้นผู้หญิงยังถูกครอบงำจากวัฒนธรรมชายเป็นใหญ่มาตั้งแต่อดีตจนถึงปัจจุบัน ที่แสดงให้เห็นถึงการใช้อำนาจของผู้ชายที่มีมากกว่าผู้หญิง และการเลือกปฏิบัติต่อผู้หญิง ซึ่งทำให้ผู้หญิงตกอยู่ในสถานะเป็นรองโดนลดคุณค่าลง ถูกทำให้เป็นวัตถุทางเพศที่สนองความต้องการทางเพศของผู้ชาย และเป็นเพศแม่ที่ต้องดูแลเลี้ยงลูก จึงส่งผลให้ผู้หญิงถูกกระทำความรุนแรงทางร่างกาย

ได้มาก และการเข้าถึงหน่วยงานความช่วยเหลือในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 3.56) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ปพนธีร์ ธีระพันธ์ (2559, น. 162) พบว่าเมื่อเกิดปัญหาความรุนแรง กลุ่มตัวอย่างบางส่วนเลือกที่จะแจ้งปัญหาการเกิดขึ้นของความรุนแรงต่อผู้ใหญ่บ้านหรือกำนันอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่าหน่วยงานภาครัฐและเอกชนมักให้ความสำคัญกับความรุนแรงของผู้หญิง เพราะผู้หญิงสามารถพบเจอปัญหากับสถานการณ์ความรุนแรงได้ตลอด ซึ่งก่อให้เกิดความตระหนักและเล็งเห็นถึงความสำคัญที่ผู้หญิงต้องเผชิญ จึงทำให้ผู้หญิงสามารถหรือกล้าขอความช่วยเหลือ เมื่อตนเองได้รับความรุนแรง และสังคมไทยยังมีหน่วยงานภายนอกหรือมีชุมชนให้ความช่วยเหลือ คอยเป็นหูเป็นตา และเป็นที่พักพิงได้บ้าง

2.3 ปัจจัยเสริม (Reinforcing Factors) ได้แก่ การสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว เพื่อน ชุมชน และบุคลากรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการได้รับความรุนแรงทางด้านร่างกาย พบว่าผู้หญิงในจังหวัดพิษณุโลกที่ตอบแบบสอบถามนั้น มีการสนับสนุนทางสังคมอยู่ในระดับมาก (ค่าเฉลี่ยเท่ากับ 4.21) ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ นิพนธ์ มั่นจริง (2551, น. 111) พบว่าบางส่วนได้แนะนำหน่วยงาน/มูลนิธิที่ให้ความช่วยเหลือ ในระดับมากที่สุด ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่าสังคมไทยเป็นครอบครัวขยาย จึงช่วยเหลือเกื้อกูลกัน เพื่อนบ้านมีการให้ความช่วยเหลือกัน ปัจจุบันบุคลากรมีหน่วยงานที่เข้าถึงได้ ให้คำแนะนำ และให้ความช่วยเหลือเมื่อได้รับความรุนแรง

3. ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเชิงสาเหตุ ประกอบด้วย ปัจจัยนำ (Predisposing Factors) ปัจจัยเอื้อ (Enabling Factors) และ ปัจจัยเสริม (Reinforcing Factors) กับการได้รับความรุนแรงทางด้านร่างกายของสตรีในจังหวัดพิษณุโลก สามารถอภิปรายผลตามรายข้อดังนี้

3.1 ปัจจัยนำ (Predisposing Factors) พบว่า ข้อมูลส่วนบุคคลประกอบด้วย อายุ การศึกษา จำนวนบุตร อาชีพ รายได้ สถานภาพสมรสนั้นไม่มีความสัมพันธ์กับการได้รับความรุนแรงทางร่างกายของสตรี การรับรู้ความรุนแรงมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการได้รับความรุนแรงทางร่างกาย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ หทัยรัตน์ มาประณีต (2554, น. 175) พบว่า สตรีมีความเชื่อว่าความรุนแรงเป็นเรื่องที่ยอมรับไม่ได้ เป็นการลดทอนสิทธิเสรีภาพทางร่างกายและจิตใจ ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่าการรับรู้ความรุนแรงนั้นมีทิศทางไปในทางที่ดี จึงทำให้ผู้หญิงนั้นสามารถรับรู้ได้ว่าการกระทำบางอย่าง เช่น การตบตี การใช้อาวุธ ข่มขู่ หรือการใช้คำพูดข่มขู่ให้ผู้หญิงนั้นผิในร่างกายทำโดยปราศจากความสมัครใจ เป็นรูปแบบของการได้รับความรุนแรง ซึ่งจะส่งผลให้ผู้หญิงรู้จักวิธีการรับมือหรือวิธีการป้องกันตนเองเมื่อได้รับความ

รุนแรง และความสามารถในการจัดการความรุนแรงมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการได้รับความรุนแรงทางด้านร่างกาย ซึ่งสอดคล้องกับการศึกษาของ ปพนธีร์ ชีระพันธ์ (2559, น. 162) พบว่า เมื่อเกิดปัญหาความรุนแรงในครอบครัว ผู้ถูกกระทำหรือผู้พบเห็นเลือกที่จะไม่ดำเนินการอย่างไร เพื่อจัดการกับปัญหาความรุนแรงในครอบครัว ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่าหากผู้หญิงมีความสามารถในการจัดการความรุนแรงค่อนข้างน้อย อาจก่อให้เกิดความรุนแรงเพิ่มมากขึ้น และส่งผลให้ผู้หญิงตกอยู่ในสภาพหวาดกลัว ทุกข์ทรมานทั้งด้านร่างกายและจิตใจ ยิ่งเวลาผ่านไปสถานการณ์ก็จะยิ่งเลวร้ายขึ้นไปเรื่อย ๆ

3.2 ปัจจัยเอื้อ (Enabling Factors) พบว่า ความสัมพันธ์เชิงอำนาจที่ไม่เท่าเทียมมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการได้รับความรุนแรงทางด้านร่างกาย ซึ่งจะสอดคล้องกับการศึกษาของ นูรไอลาห์ หลังกูเต๊ะ และเกษตรชัย และหิม (2557, น. 207) พบว่า คู่สมรสที่มีพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงภายในครอบครัว มีความสัมพันธ์เชิงอำนาจภายในครอบครัวจึงส่งผลต่อพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงภายในครอบครัว ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่าหากผู้หญิงได้รับอิทธิพลจากวัฒนธรรมชายเป็นใหญ่ค่อนข้างสูง จะทำให้ผู้ชายมีอำนาจเหนือกว่าผู้หญิง กดขี่ข่มเหงหรือเอาเปรียบผู้หญิงได้ ซึ่งจะส่งผลให้เกิดการใช้ความรุนแรงต่อผู้หญิงได้ และได้รับความเสียหายทั้งทางร่างกายหรือจิตใจที่ไม่อาจประเมินค่าความเสียหายได้ และการเข้าถึงหน่วยงานความช่วยเหลือ มีความสัมพันธ์กับเชิงลบกับการได้รับความรุนแรงทางด้านร่างกาย ซึ่งจะสอดคล้องกับการศึกษาของ ภาวิณี นิลน้ำค้าง (2554, น. 257) พบว่า ภรรยาในกลุ่มหนึ่งอดทนต่อความรุนแรงซ้ำซาก จนเกิดความรุนแรงถึงขีดสุด เธอได้รับการยุติความรุนแรงด้วยการช่วยเหลือจากสังคม และเข้ารับการช่วยเหลือจากบ้านพักเด็กและครอบครัว อีกกลุ่มหนึ่งเข้ารับการช่วยเหลือจากการส่งตัวจากเจ้าหน้าที่ตำรวจและโรงพยาบาล ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่าหากผู้หญิงเข้าถึงหน่วยงานความช่วยเหลือมากขึ้น เมื่อได้รับความรุนแรง จะทำให้ผู้หญิงได้รับการบริการหรือความช่วยเหลือที่มารองรับจากหน่วยงานต่าง ๆ เช่น บ้านพักเด็กและสตรี เจ้าหน้าที่ภาครัฐหรือเอกชน และองค์กรพิทักษ์สิทธิสตรี ซึ่งจะส่งผลให้ผู้หญิงได้รับช่วยเหลือความปลอดภัย และรู้จักปกป้องตนเองเมื่อเกิดเหตุการณ์ความรุนแรง

3.3 ปัจจัยเสริม (Reinforcing Factors) พบว่า การสนับสนุนทางสังคม มีความสัมพันธ์เชิงลบกับการได้รับความรุนแรงทางด้านร่างกาย ซึ่งจะสอดคล้องกับการศึกษาของ นันทนา ธนาโนวรรณ และภัสรา หากุหลาบ (2550, น. 54) พบว่า สตรีตั้งครรภ์ที่ได้รับความรุนแรงในขณะตั้งครรภ์มีความเครียดสูง ได้รับการสนับสนุนทาง

สังคมน้อย ทั้งนี้สามารถอธิบายได้ว่าถ้าผู้หญิงได้รับการสนับสนุนทางสังคมจากครอบครัว เพื่อน ชุมชน และบุคลากรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องค่อนข้างน้อย อาจทำให้ผู้หญิงไม่ได้รับคำแนะนำ การช่วยเหลือ ทางออก หรือแบบอย่างในการจัดการกับความรุนแรงที่ดี เมื่อผู้หญิงได้รับความรุนแรงทางด้านร่างกาย ซึ่งอาจส่งผลให้ผู้หญิงตกอยู่ในวังวนของการกระทำความรุนแรงต่อไป อยู่ในสภาพที่หวาดกลัว ทุกข์ทรมานทั้งร่างกายและจิตใจ และจะก่อให้เกิดความรุนแรงมากยิ่งขึ้น

ข้อเสนอแนะ

1. ผู้หญิงในจังหวัดพิษณุโลกที่ตอบแบบสอบถามมีความสามารถในการจัดการความรุนแรงมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการได้รับความรุนแรงทางด้านร่างกาย จึงควรส่งเสริมหรือสนับสนุนให้ผู้หญิงสามารถเพิ่มการป้องกันหรือ ช่วยเหลือตนเอง หลบหลีก หลีกหนี ปฏิเสธ หรือหาทางออกเมื่อผู้หญิงได้รับความรุนแรง เพื่อส่งเสริมการลดโอกาสในการได้รับความรุนแรงทางด้านร่างกายได้

2 ผู้หญิงในจังหวัดพิษณุโลกที่ตอบแบบสอบถามมีการสนับสนุนทางสังคมมีความสัมพันธ์เชิงลบกับการได้รับความรุนแรงทางด้านร่างกาย จึงควรได้รับการสนับสนุนจากครอบครัว เพื่อน และชุมชน ในการแนะนำหรือช่วยหาทางออก และมีการส่งเสริมให้ทำกิจกรรมหรือโครงการเพื่อป้องกันปัญหาความรุนแรงในครอบครัว และบุคลากรหรือหน่วยงานที่เกี่ยวข้องให้ความช่วยเหลือ หรือเป็นแบบอย่างที่ดีในการจัดการความรุนแรง

3. ผู้หญิงในจังหวัดพิษณุโลกที่ตอบแบบสอบถามมีความสัมพันธ์เชิงอำนาจมีความสัมพันธ์เชิงบวกกับการได้รับความรุนแรงทางด้านร่างกาย จึงควรสนับสนุนผู้ชายและผู้หญิงให้มีความเท่าเทียมกันให้ทุก ๆ ด้าน เช่น ด้านหน้าที่การงาน ด้านการศึกษา เป็นต้น เพื่อลดโอกาสของการได้รับความรุนแรงทางด้านร่างกายต่อสตรี

บรรณานุกรม

- กรมการปกครอง. (2559). สถิติประชากรเพศหญิงในจังหวัดพิษณุโลก 2558. สืบค้น 26 กันยายน 2559, จาก www.stat.dopa.go.th
- กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ ศูนย์ปฏิบัติการเพื่อป้องกันการกระทำความรุนแรงในครอบครัว. (2559). สถิติจำนวนคดีความรุนแรงในครอบครัว, ผู้กระทำ, ผู้ถูกกระทำ จำแนกตามประเภทความรุนแรงแบบรายปี 2559. สืบค้น 2 ธันวาคม 2559, จาก <http://www.violence.in.th/violence/report/violence/report>
- จงจิตต์ โสภณคณาภรณ์. (2553). ความรุนแรงต่อสตรี. วารสารรวมคำแหง, 27(2), 85-95.
- จะเด็จ เซาว์วิล. (2558). เผยสถิติหญิงไทย ถูกทำร้ายร่างกายมากขึ้น. สืบค้น 11 มกราคม 2560, จาก <http://www.bangkokbiznews.com/news/detail/678270>
- ัญญาลักษณ์ โจนกระโทก. (2553). การปรับตัวของสตรีต่อความรุนแรงในครอบครัว ในชุมชนแออัดกรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). สมุทรปราการ: มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ.
- นภาพร หะวานนท์. (2555). คำให้การของผู้หญิงที่ถูกสามีทำร้าย. กรุงเทพฯ: สำนักกิจการในพระราชดำริพระเจ้าหลานเธอ พระองค์เจ้าพัชรกิติยาภา สำนักงานกิจการโรงพิมพ์องค์การสงเคราะห์ทหารผ่านศึก.
- นันทนา ธนาโนวรรณ, และภัสรา หากุลลาบ. (2550). ผลของความรุนแรงที่เกิดจากคู่สมรสในขณะตั้งครรภ์ต่อความเครียด การสนับสนุนทางสังคมและความรู้สึกลึกซึ้งในตัวเอง. วารสารพยาบาลศาสตร์, 25(1), 47-61.
- นิจันท์ มั่นจริง. (2551). การเปิดรับสื่อ ความรู้ และการมีส่วนร่วมในการแก้ไขปัญหาความรุนแรงต่อสตรีในเขตกรุงเทพมหานคร (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- นุรไลลาห์ หลังปูเต๊ะ, และเกษตรชัย และหิม. (2557). ภูมิหลังทางครอบครัวคู่สมรสมุสลิม ที่มีพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงในครอบครัว : กรณีศึกษา อำเภอมะนัง จังหวัดสตูล. วารสารปาริชาติ มหาวิทยาลัยทักษิณ, 28(3), 190-213.
- ปพนธิ์ ชีระพันธ์. (2559). ความรุนแรงในครอบครัวในเขตพื้นที่ลุ่มน้ำทะเลสาบสงขลาฝั่งตะวันตก. วารสารปาริชาติ, 29(2), 155-168.

- พิษณุ อภิสมอาจารย์อิน. (2549). ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับพฤติกรรมการดูแลสุขภาพของตนเองตามยุทธศาสตร์เมืองไทยแข็งแรงของนักศึกษาระดับปริญญาตรี มหาวิทยาลัยในจังหวัดนครปฐม (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). นครปฐม : มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- _____. (2560). เรื่องเพศกับการแพทย์ : อนามัยการเจริญพันธุ์ในมิติของสังคมวิทยา. กรุงเทพฯ: ทริปปี้ล เอ็ดดูเคชั่น.
- ภาวิณี นิลน้ำค้าง. (2554). การศึกษาแบบแผนพฤติกรรมและการกระทำรุนแรงในครอบครัว กรณีสามีทำร้ายร่างกายภรรยา (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). นครปฐม: มหาวิทยาลัยศิลปากร.
- เย็นจิตร์ ถิ่นขาม. (2556). สตรีนิยม (Feminism). สืบค้น 14 มกราคม 2560, จาก <https://www.gotoknow.org/posts/357827>.
- วชิระ เพ็งจันทร์. (2557). อึ้ง! สถิติเด็ก-สตรีไทยถูกทำร้ายเฉลี่ยวันละ 87 คน!. สืบค้น 10 มกราคม 2560, จาก <http://www.thairath.co.th/content/440681>
- วอยซ์ทีวี. (2557). หญิงไทย 4 ใน 10 คน เคยถูกทำร้าย/คุกคามทางเพศ. สืบค้น 10 มกราคม 2560, จาก <http://news.voicetv.co.th/global/112392.html>
- ศุทธิณี ปิยะสุวรรณ. (2545). ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อการรับรู้ของสตรีสมรสต่อพฤติกรรมการใช้ความรุนแรงของสามี (วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ). ชลบุรี: มหาวิทยาลัยบูรพา.
- สำนักงานกองทุนสนับสนุนการสร้างเสริมสุขภาพ. (2552). ยุทธศาสตร์ต่อเด็ก-สตรีรู้สิทธิมนุษยชน. สืบค้น 10 มกราคม 2560, จาก <http://www.Thaihealth.or.th/Content/18989>
- สำนักงานกิจการสตรีและสถาบันครอบครัว. (2554). รายงานข้อมูลและตัวชี้วัดด้านความรุนแรงในผู้หญิงและเด็กหญิง. กรุงเทพฯ: กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์.
- หทัยรัตน์ มาประณีต. (2554). การศึกษาทัศนคติด้านความรุนแรงต่อสตรีของสตรีในชุมชนเมือง. วารสารศรีนครินทรวิโรฒวิจัยและพัฒนา (สาขามนุษยศาสตร์และสังคมศาสตร์), 3(6), 163-177.
- Cohen, J. (1988). *Statistical power analysis for the behavioral sciences* (2nd ed.). Nj: Lawrence Erlbaum.

- Hall, Jeffrey E., Walters, Mikel L., & Basile, Kathleen C. (2011). Intimate partner violence perpetration by court-ordered men : distinctions among subtypes of physical violence, sexual violence, psychological abuse, and stalking. *Journal of Interpersonal Violence*, 27(7), 1374-1395.
- Krejcie, V., & Morgan, W. (1970). *De terming sample size for research activities*. *Educational and Psychological Measurement*, 30 , 607-610.
- Green, Lawrence W. & Krueter, Marshall. (1999). *THE PRECEDE/PROCEED MODEL*. Retrieved December 6, 2016, from <http://www.infosihat.gov.my/infosihat/artikelHP/>.